

නාට්‍යයේ වරිතයන් ජීවමාන කරන නළවා

සු. හැ. ජ. සුභණිසි

නො ව්‍ය රචකයා නිර්මාණය කරන වරිතයන් වේදිකාවේ දී ජීවමාන කිරීමේ හාරුරු කරනවාය හාර වනුයේ නාට්‍යයේ රහ පාන නළ නිලියනට බව කිවමනා නොවේ. රචකයා කොතරම් සාර්ථක අන්දමින් වරිතයන් නිර්මාණය කළත් එම වරිතයන් වේදිකාව මත අපාණික වුව භෞත් එම නිෂ්පාදනය දුර්වල වෙයි. නිෂ්පාදකයා ගේ මගපෙන්වීම පිට හෝ වරිතය වේදිකාව මත ජීවමාන කළ යුත්තේ නළවා විසින් හෙයිනි. වේදිකා නළකම විතුපට නළකමට වඩා අමාරු වනුයේ ද මේ හේතුවෙන් ම ය. විතුපටයෙක නම් නළවා ලවා දහපහලාස් වරක් හෝ එම කොටස රහදක්වා නියම ආකාරයට රහ පූ විට පමණක් විතුපටිගත කළ හැක. එහත් වේදිකාවට එන නළවා එක් වර ම ඉතා ඉහළින් රහ පූ යුතු ය.

මේ සේ, ඉතා උසස් ලෙසින් තමා රහ පාන කොටස රහදුක්වීමට නම් නළවා පළමු කොට ම තම වරිතය වටහාගත යුතුය; එම වරිතය ගැන මනා අවබෝධයක් ලබාගත යුතු ය; එම වරිතයට නාට්‍යයේ හිමි තැන දැනගත යුතු ය. කොතරම් සුළු කොටසක් වේ වා, හැම වරිතයක් ම සම්පූර්ණ නාට්‍යයේ එක් අවශ්‍ය පුරුශකක් බව නළවා සින්හි තබාගත යුතුව ඇත. මේ හැම පුරුශකක් ම නාට්‍යයේ ඒකීයතාවට තුළු දෙන පරිදේ-දෙන් රවිත ය. එ හෙයින්, කොටස සුළු වුවත් රහපැමේ දී එම ඒකීයතාව නො බිඳෙන පරිදේදෙන් තම වරිතය රහදුක්වීමට හැම නළ-නිලියක ම යුහුසුළු විය යුතු ව ඇත. එම ඒකීයතාව රැකීමට නම් නාට්‍ය රචකයා තම නාට්‍යය රවනා කරදී ඉදිරිපත් කිරීමට අදහස් කළ නව දාෂ්දේය පිළිබඳ හැඳිමක් තිබිය යුතු ය. එ නම් ඔහු ගේ දාෂ්ටීකෝණය පිළිබඳ හැඳිමක් තිබිය යුතු ය. එ විට පමණි තමාට අයත් කොටස යථා ස්වරූපයෙන් ම රහ දැක්විය හැක්කේ. කරාවේ “යට අදහස්” නම් වූ මේ දාෂ්දේය පිළිබඳ අවබෝධය කොතරම් වැදගත් දයනු වෙකොප් ගේ “මුහුදු ලිඛිණියා” නම් නාට්‍යය දෙවනවර වේදිකාගත වූණු අවස්ථාවේදී ලද සාර්ථකත්වයෙන් ම පෙනේ. අවුරුදු කිහිපයකට කළින් වේදිකාගත කොට අයාර්ථක ව හිය මේ නාට්‍යය “මොස්කව් ආර්ථ තියටර්” නම් ආයතනයේ මෙහෙයුමෙන්

දේ වන වර වේදිකාගත වූ අවස්ථාවේ දී සාර්ථක වුයේ තමා අදහස් කළ පරිදි වරිතයන් ජ්‍යෙෂ්ඨ කිරීමට, වරිතයන් ගැන අවබෝධයක් ලබා ජ්‍යෙෂ්ඨ ජ්‍යෙෂ්ඨ කිරීමට නළ-නිලියනට හැකි වූ නිසා බව වේකාජ අදහස් කෙලේ ය.

නාට්‍ය පිටපත කියවා තම වරිතය අවබෝධ කරගෙන වේදිකාවට පිවිසෙන නළවාට ප්‍රේක්ෂකයන් දමනය කිරීම ඉතා පහසු කාරියෙකි. ප්‍රේක්ෂකයන් දමනය කිරීම යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ ඔවුනට නියමාකාරයට රස විදිමට සැලැස්වීම ය. දුරවල නළවකු වේදිකාවේ සිටින විට ප්‍රේක්ෂකාගාරයපුරා නොසන්සුන් බවක් පැතිරෙනු වැළැක්විය නොහැකි ය. නාට්‍යය කෙරෙහි ඔවුන් ගේ උනන්දුව පවත්වාගැනීමට උපකාරී වීමට එම නළවාට නොහැකි බැවිනි. එහත් මිට ඉදුරා ම වෙනස්වා, දක්ෂ නළවකු වේදිකාව මත සිටින විට ප්‍රේක්ෂකයේ ද නාට්‍යයේ කොටස්-කාරයින් වෙමින් සිනාසිය යුතු තැන දී සිනාසෙමින් ද ඩියට පන් විය යුතු තැන දී බියපන් වෙමින් ද ගෙක විය යුතු තැන දී ගෙක වෙමින් ද නාට්‍යයේ රස විදිති. ඔවුහු කිසි විට තුපුදු අවස්ථාවක දී නොමෙසෙනි. ඔවුන් ගේ උනන්දුව එ තරම් ම ය. මේ දක්ෂ නළවා වේදිකාව මත සිට කරන දමනය යි.

නළකම අවබෝධ කරගත් නළවා තම කොටස ගැන පමණක් නො ව මුළු නාට්‍යය ම ගැන මහත් සැලකිල්ලෙන් පසු වෙයි. ඔහු තමාට රහ පැමට ඇති කොටස ආ විට පමණක් කොහො හේස් මුල්ලක සිට දුවැවින් වේදිකාවට නො පිවිසෙයි. නාට්‍යය පටන් ගත් තැනේ දී සිට අවසානය දක්වා, ඔහු නාට්‍යයේ කොටස් කරුවෙක් වෙයි. එ විට පමණි ඔහුට අර මා කළින් සඳහන් කළ රවකයා ගේ දාෂ්ටීය ප්‍රේක්ෂකයා ඉදිරියේ තැබිය හැක්කේ. විනයේ භා ජ්‍යෙෂ්ඨයේ නළ-නිලියන් නම් තම වරිතයට ආරුස් වන්නේ අංග රවනයේ පටන්ම ය. තම තමා ම තම-තමන් ගේ අංග රවනයෙහි යෙදීමේ පරමාර්ථය එය යි. මුහුණේ ආලේප වන හැම වර්ණයක් පාසා, හැම පින්සල් පහරක් පාසා ඔහු මුහුණ තමා ඉදිරියේ ඇති කැඩිපතින් දකින්නේ මොහොතින් මොහොත තම වරිතයට පිවිසෙයි. ඔහු එම වරිතයෙන් විනිරුමුක්ත වන්නේ නාට්‍යාච්චානයේ දී ඇගපත පිරිසිදු කරගෙන තම ඇලුම් පැලැඹුම් ඇදගත් විට පමණි.

නළවකුගේ ගේ දක්ෂකම ඔහු රහ පාන වරිතය අනුව ම පවත්නා බව ද සැලකිය යුතු වන්නේ ය. රජ කෙනකු ගේ වරිතයක් රහපැමට සුදුසු ආරෝහපරිනාහයෙන් හෙබියා වූ පුද්ගලයකු වැදි වරිතයක් සඳහා තුපුදුසු වනු ඇත. විහිඹ වරිතයකට සුදුසු පුද්ගලයකු රේට ඉදුරාම වෙනස් වරිතයකට තුපුදුසු වනු ඇත.

එහත් නළවා කුගලනායෙන් හෙබි නම් දක්ෂ විය හැකි ය. නාට්‍ය රවකයා ගේ දාෂ්ටීය අවබෝධ කරගැනීමටත්, තමා රහපාන කොටස් නාට්‍යයට ඇති සම්බන්ධය අවබෝධ කරගැනීමටත්, වරිතයට සුදුසු අහිනය පැමටත් හැක්කේ කුගලනායෙන් හෙබි නළවාට ය.